

abályok folyamatban vannak. Esperia körzetében a legerősebb tüzéségi és páncélos erők bevetésével megindult ellenséges támadásokat vissza verték. Cassinot, amelyet az angol-amerikaiak hónapok óta harcoképes erőkkel eredményesen támadtak, az elmúlt éjszaka a német csapatok harc nélkül kijűrtették, miután egy tovább hátrább fekvő, erős megtakarító reteszállást foglaltak el. A nettunói hídfőnél, megelémlő harc tevékenység mellett, az ellenség erős előretöréseit Cassinától délre és Littoriától délre visszaverték. Német harcrepülőgépek erős közeleke az elmúlt éjjel megfigyelt jó eredménnyel ellenséges kézenléti állásokat és utánpótlási utakat (ámadót Minurno harci körzetében, — állapítja meg a német főhadiszállás közleménye.

SIKERTELLEN ERŐFESZÍTÉSEK A NÉMET ELSZAKADÓ MOZDULATOK MEGAKADÁLYOZÁSÁRA
Berlin. (Rador). Az olaszországi arcvonalról jelentik: A harcok tegnap is a legnagyobb hevességgel folytak. Az angol-amerikai erők hatalmas erőfeszítéseket tesznek az áttörésre, valame-

nyi ilyen irányú kísérletüket azonban visszautasították az elszánt ellenállás kifejtő német csapatok. Német gránátosok és ejtőernyősök heves ellentámadásainak eredményeképp sikerült áthúzni az ellenségnek az arcvonal felborítására vonatkozó terveit. Az angol-amerikai erőknek, bár páncélosok és légi erők is támogatják őket, nem sikerült megakadályozniuk a német csapatok elszakadó mozdulatait, melyek keretében egyébként Cassino városának romjait harc nélkül elhagyták.

A nettunói fronton folytatódnak az ellenség előkészületei a támadásra. A legközelebbi jövőben véres harcokkal kell számolni ezen a fronton is.

BRIT LÉGI CSAPATSZÁLLITÁSI SZAKÉRTŐ ÚJ MEGBIZATÁSA

London. (Rador). A brit légi erő barmaj parancsnokát, Taylor őrnagyot visszahívták Londonba. Mivel Taylor őrnagy parancsnoksága alatt vetették harcba tavaly az ejtőernyősöket és ő szervezte meg az Indiába irányuló nagy légi szállításokat, úgy vélik, hogy Taylor őrnagy jelentős szerepet kap a szövetséges parancsnokságnak a második arcvonalra vonatkozó munkálatainak.

A politikai arcvonal

Portugália külpolitikáját vitatta meg a minisztertanács

Lisszabon. (Rador). Salazar miniszterelnök vezetésével fontos ülést tartott a portugál kormány. Behatóan megvitaták Portugália valamennyi időszéri bel- és külpolitikai problémáját.

SZTALIN HAJLANDÓ LENNE DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOT LÉTESÍTENI A Vatikánnal?

Vatikánváros. (Rador). Azokkal a különböző kísérletekkel kapcsolatban, melyekkel az egyházat be akarják vonni a világnézetű harcba és arra akarják készíteni, hogy vegyen részt a nagy politikai problémák megvitatásában, a Vatikán illetékes szóvivője kijelentette, hogy a Szentszék nem találja opportunusnak, alkalomszerűnek azt a véleményeserét, amely a Vatikánnak

Moszkva iránt tanúsított magatartása megváltoztatására vonatkozik. Ez okból egyáltalán nincsen jelentősége annak a hírnök sem, amelyet bizonyos körök hoztak forgalomba s amely szerint Sztalin hajlandónak mutatkozna diplomáciai kapcsolatokat létesíteni a Vatikánnal. — mondotta a Vatikán szóvivője.

A 16. ék államelnök fogadta von Papent

Ankara. (Rador). Ismét Inönü, török államelnök csütörtökön, Menemencoglu külügyminiszter jelenlétében, fogadta von Papent, Németország nagykövétét. A török sajtó kiemelkedő fontosságot tulajdonít ennek az eseménynek.

Eden újabb szovjet követeléseket vett tudomásul Moszkvában

Berlin. (Tp). A német külügyminiszteriumba olyan értesülések érkeztek, amelyek Edent angol külügyminiszternek Moszkvában tett látogatására utalnak. Eden utja további szovjet kívánságok átvételével állott összefüggésben. Az angol külügyminiszter oroszországi látogatása Stettinius londoni tartózkodása alatt ment végbe. Eden csak néhány napra utazott Moszkvába, hogy ott Sztalinnal fontos és sürgős kérdéseket tisztázzon. Ez alkalommal megismerte Edent a Kreml legújabb követeléseit, többek között azt is, hogy a Szovjet-Unió szintén részt kíván venni Norvégia területe megosztásában. Hír szerint Eden igen levert hangulatban tért vissza Londonba, ahol nyomban közölte Stettiniussal a szovjet követeléseket, amelyekről viszont Stettinius távbeszélőn jelentést tett Roosevelt elnöknek. Roosevelt kijelentette, hogy nincsen kifogása Norvégiának a Szovjet-

Unió részéről is történő megszállása ellen. Ezek után a londoni kormány utján felszólították a norvég kormányt, hogy lépjen érintkezésbe a Szovjet-Unió illetékes tényezőivel. Haakon norvég király ennek a kívánságnak csak idegenkedve s kormánya több tagjának jobb belátása ellenére tett eleget.

A FINN LAPOK MOSZKVA SKANDINÁVIAI ELŐRETÖRESÉRŐL

Helsinki. (Rador). A finn sajtó megállapítja, hogy a Szovjet natalmába keritene az egész Skandináv-félszigetet, ha sikerülne megvennie lábát Észak-Norvégiában. A finn lapok felhívják a figyelmet arra, mily nagy politikai jelentősége van annak a ténynek, hogy a Szovjet-Unió diplomáciai képviselőt ítesített Izlandban. Moszkva ilyenformán újabb tevékenységi központot szervez az atlantióceáni térségben. A világ tisztában van azzal, hogy mi lesz ennek a következménye, — írja a finn sajtó.

Legújabb

A legújabb német hadijelentés

Berlin. (DNB) A német vezéri főhadiszállás jelentése május 19-én, pénteken: Az olaszországi déli arcvonalon a súlyos harcok mindenekelőtt az Esperiatól nyugatra lévő szakaszon, valamint Ponte Corvo körüli szakaszon folytatódott. A több órai tüzési pergettés után, igen nagy páncélos és páncéltörő erők támogatása mellett támadó ellenséget a reá nézve legsúlyosabb veszteségek közepette visszaverték, egy helyi betörést pedig San Oliván elkeresett küzdelemben eleresztettek. Keleten megihusultak a bosevisták ismételt támadásai mind a Dnyeszter alsó folyásánál és a Kárpátok előterében, mind pedig Vitebszktől délkeletre és nyugatra. Erős német harci repülőkötelékek az elmúlt éjszaka Rovno, Zarny és Zdobunovo pályaudvarait jó eredménnyel támadták. A gyezzámu robbanó és gyújtó bomba ledobása következtében a pályaudvari berendezések és a leállított vonatokon nagy tüzek és rombolások keletkeztek. Északamerikai bombázó repülőgépek csütörtökön terrortámadásokat intéztek Délkelet-Európa több helysége ellen. Különösen Belgrád és Ploesti városokban keletkeztek károk és lakosság körében veszteségek. A német és román légvédelmi erők, valamint a tengerészeti légvédelmi tüzéség 35 ellenséges repülőgépet lelőttek.

I F J U S Á G

Jókai Mór életéből

IV.

Laborfalvi Rózával kötött házassága (1848 szeptemberében) nagy családi vihart kelt. A Jókay-család megtesz minden erőfeszítést, hogy ezt a házasságot megakadályozza, de a nyolc évvel idősebb művész nő szépsége, szerelme és ügyessége győz. Özvegy Jókayné kizárja szívéből, a vagyonából kitagadja Mór öfiát. Ez a házasság tépi szét véglegesen a két márciusi vezér barátságát. Petőfi nem tudja megérteni és megbocsátani Jókajnak ezt a házasságát.

Az élet aztán, a legnagyobb próbátév, teljesen igazolja Laborfalvi Rózát. Erős támasz kell a nádszál Jókajnak mindig. Petőfi erős kezének helyére most a öltudatos feleség kerül. Nélküle az akaratlan, álmódzó Jókai összerokkadna a gyorsan bekövetkező, válságos években. Mjndjárt az esküvő után lapja, az Életképek, az előbbi „fejős ténke”, meginog, elapad. „A komáromi harisnya nem ontja a szép öreg tallérokat”. De a feleség el is tartja urát, amikor nincs máskép és tartja benne a lelket. A forradalmi Debrecenben is mellette van, amikor Jókai, a márciusi forradalmár, a mérsékelt politikát védj ekkoriban. E miatt a szélső politikai párt halálra keresi. Jókai már menekülne a politikai boszorkánykonyhából, de felesége ott tartja, a eselszövényekben kiegyenesíti térje hajladozó derekát. A Habsburgok debreceni, trónfosztása után Jókai már a köztársasági pártot szolgálja jollával, amiért a forradalom összeomlása után az osztrák hadalom keresi halálra. Rajta is van a kivégzendő harminckét író listáján. Ekkor a feleség elrejtj borsodme gyei rokonainál, a jölekkü, kedves Csányi-család körében, Tardonán a lelkeben öszzetört iróférjet. Amikor csak megszökhet a színházról, siet hőben-hóban hozzája. Egyszeri a kiengesztelés útját az édesanyához, aki a vagyonból a rossz fiút kitagadhatta, de szívéből nem zárhatta ki. Róza asszony 1849 karácsonyára nagy kincsérel nagyobb értéket szerez urának, egy komáromi usgynevezet „Geleisheim”-t. Ez az osztrákok a komáromi vár védőinek adták a vár megadásakor: szabadságot jelentett. A fiatalok komáromi látogatásakor megörjénik a teljes család kibékülés. „Nagy latba esett Róza asszony hitvesi hűsége és gondoskodása... az a hódolat és bámulat mellyel a komáromiak adóztaek a nagy művésznőnek és nagy szépségének, kinek természetéről és ruhájáról... évek hosszú soráig álmélkodással meséltek” (Mikszáth K.)

Sajtó álnév alatt kezdj költönek az írást. A közbűség azonban ráismer, s ezután, az író teljes megkegyelmezéséig ez a név csak a cenzornak szöl. 1850-től kezdődik Jókai csodálatos írói termékenysége.

Most már szó sincs arról, hogy ügyvédnek csapjon fel, vagy hogy családj bírókérésének megállapítása után gazdálkodjék földjén. Róza asszony a világért sem engedné a vidéki elsenyvedésbe. Inkább mindenj megtesz, hogy férje nyugodtan dolgozhassék. Az egész házi rendet ő szerinti igazgatja. Irászereket, papírt olvat szerez, amilyen az urának tetszik. Csöndnek kell lenni a házban, amikor „az ur ír”. Még a mákot is a szomszédságban kell ilyenkor megtörni. Nem engedj senkit sem a közlebe s előbb kivallatja a jelentkezőket, ha már el-küldj nem tudja őket. A megírandó tárgyakat is megbeszéli urával, a kész írást felolvasztatja magának, tanácsol, buzdít, sugalmaz.

Két novella-gyűjteménye, a Csataképek (1850) és a Bujdosók (1851) ellá-állja azt a hangozt, amelyet a közönség áhít és vár, a vizsgálaláséi és a felemeléséi. Erdély aranykora című első történeti regénye (1852) és ennek mintegy

folytatása, a Törökvilág Magyarországon (1853) elsodrő sikerű. Ezekben is, a Jamiesárok végnapjai-ban is (1854) képzetele merész röpítékek nincs akadály. Nem igazi történeti szemléletből fakadnak ezek a művei, de olyan kaprázatos és eleven ez a világ, hogy boldogan fedelkeznek beléjük az olvasók, nem kurtatva, megfelel-e mindez a költői szépség a történeti valóságnak.

1854-ben jelenik meg magyar tárgyú, első nagy regénye az Egy magyar nábob, a XIX. század első évtizedeinek társadalmi képe. Ki nem emlékeznék Kárpáthy Jánosra és unkaöccsére, Abaljnora, még inkább Mayer Fánnyra, az agy nábob ifjú hitvesére? E század második negyedét jűkrözteti vissza Kárpáthy Zoltán (1854), a nábob és a tisztáéletű polgárleány gyermeke, Jókai csodálatos látásában és művészetében, amely a tulzást is elfogadajni képes. Nem törődink a jellemrajzolás hibáival, a korfestés fogyatékosságával. Soha irányregény nem hatottj egy a magyarság széles rétegeire, mint Kárpáthy Zoltán. Ami még a politikaj; szabadság virátdúság készűl Jókai képzetelet-műhelyében. Szomorú napok (1856). A régi jó táblabírók (1856). Az elátkozott család (1858) és a Szegény gazdagok (1860), az mind csak kezdete az újnak a csillagok felé. (—a)

A holnap ifjusága

Hans Zbinden, a svájci szellemi élet kiválósága Bernben tartott nagyhatású előadásában a holnapi svájci ifjuságról beszélt. Azt mondta, hogy a holnap emberét, „a hívő realizmus” fogja jellemezni. Abból indult ki, hogy a mai ifjuság jobban érzi egy jó értelemben való totalitásra való törekvés szükségét, mint az előző nemzedék. Ez az ifjuság a tudományt nem mint élettől távol álló, sőt kihatásában élettelenes faktumot akarja elismerni; a bölcséletet nem tekintj szellemes professzori dialektikának, vagy élettől távol álló skolasztikának; a művészetet nem, mint kijátszott szépelet, vagy mint szociális prédikációt, avagy, mint a közepszerűség rutinját fogja föl; a technikát, nem mint a népeknek és azok „határtalan lehetőségeinek” üres játékát. De egyesek azt gondolták, hogy mindent megcsinálhatnak az ifjusággal. Ez részben helyes reakció volt a demokráciák megmerevedésével és elaggyasztandósával szemben. A demokráciák tulbecsülték az öregek jelentőségét, lebecsülték az ifjuság jelentőségét. Ma megfordítva áll a veszedelem, amely nem kevésbé csekély. Az öregek politikája az utolsó évtizedekben valóban nem volt mindig szerencsés, de vajjon az volt-e az ifjuságé? E kérdésben is szintézisnek, a különböző korosztályok együttműködésének kell bekövetkenie. Az ifjuságnak ott van az előtte álló esztendőök tőkéje, frissesége, szárnyalása a nagyvonalu megoldások bátorságához. Az idősebb kornak ott a gazdag tapasztalatoknak tőkéje, az érettség, a hívőse mérlegető ítélet. E kettő együtt a teljes egész, ami a holnapi ember hívő realizmusának nevezhető. Amit a mai ifjuságban fájtalunk, az az eszményiség hiánya, még helyesebben annak az eszményiségnek hiánya, amely a sport és technika és bátor jellemek nevelésében segíthet. De ahol ez a cél hiányszik, ott nem tölti be hivatását. Kapcsolatban más gazdagabb szellemi célkitűzésekkel, előkészítheti az ifjuságot olyan feladatokra, amelyek a szociális és szellemi küzdelem magaslatán fekszenek. A jövőnek egészséges agyra és erős öklökre egyaránt szüksége van. De talán az időbiekre még inkább, mert minden időben az igazi derékség nem az izmokban, hanem az erényben és a szellemben gyökerezik s belőle nő ki.

SPORT

Timișoara-Temesvár
vasárnapi sportműsora

A Bánság fővárosa vasárnapi sportműsoránk valódi fővárosi jellegű adás a nagyszabású ökölvívó viadal amelyet a Chinezul-CAMT rendez délután 5 órakor a Kulturpalota nagyszobájában. A gazdag műsor kiemelkedő eseménye két öt menetes küzdelem, amely egyrészt Pop Peiret, Románia országos nehézsúlyú hivatásos bajnokát Meneczel Pállal, a Chinezul-CAMT országos amatőr bajnokával és az UDR Brücherjét a Chinezul-CAMT Popovits Bogdánjával állítja szembe. A műsoron ezenkívül az UDR és a Chinezul-CAMT hat-hat legjobb amatőre szerepel. — Labdarugásban az Electrica pályáján ismét hármas mérkőzés lesz. Délután kettőkor Electrica-Progressul ifjúsági mérkőzéssel kezdődik a műsor. Négy órakor a Chinezul-CAMT- Electrica barátságos mérkőzés a multheti veszteséket állítja egymással szembe, amelyek pedig vereségük ellenére is jó játékokat mutattak. Befejeztül a Banatul-CFR barátságos mérkőzésre kerül a sor.

NAGYNEVŰ BÉCSI JÁTEKOSOKBÓL
ÁLLÓ KATONACSA PAT DÖNTET-
LENJE BUDAPESTEN

Nagyreszt neves válogatott bécsi játékosokból álló német katonacsapatot vette fel a küzdelmet egy magyar katonaegettes. A mérkőzés 2:2 (1:1) arányban döntetlenül végződött. Az összeállítások: Magyar csapat: Solymosi — Nádas, Balogh II — Táncos, Balogh I, Széphegyi — Lukács, Tóth Gy., Vörös, Zörgő, Patkoló, Német csapat: Kovar — Kasperik, Sesta — Kremer, Merkl, Dzur — Rigler, Binder, Huber, Durspeck, Aurednik. Huszezer néző előtt a 20. percben Patkoló szerezte meg a vezetést. A 30. percben Binder egyenlített. Szünet után a 8. percben ismét a magyarok jutottak előnykhöz Vörös révén, de a 14. percben Huber góljával döntetlenné tette a német csapat az eredményt.

A válogatott összecsapáson kívül Magyar-Kupa mérkőzéseket is játszottak a magyar csapatok. Néhány eredmény: Ferencváros—Debreceni VSC 5:2 (3:1), 3000 néző. Góllövők: Pesti (3, a miskolci származású fiatal, 17 éves középcsatár most már második mérkőzésén rug három gólt), Sipos, Sárosi Béla (11-es), Illetve Komlósi és Szabó. Szombahelyi FC—Csepel 3:3 (3:2), VI. Ker. SC—Ujvidék 1:1 (1:1), a vendég Csepel és Ujvidék jutott tovább a kupában, Gamma — SalBTC 1:0 (1:0).

Rendeletek, intézkedések

AZ ARADI LÉGVÉDELMI
PARANCSNOKOK FIGYELMÉBE

Az aradi légvédelmi parancsnokság felszólítja az aradi körzetek és utcák légvédelmi parancsnokait, hogy bizonyos utasítások átvételére céljából, május 21-én reggel 9 órakor jelenjenek meg az Arad moziban.

ARADON IS JELZIK AZ ELŐZETES
LÉGI RIADÓT

Az aradi légvédelmi parancsnokság tudatja a lakossággal, hogy ezután Aradon jelezni fogják az előzetes riadót. A riadó kezdetét és végét jelző szírnahangok ugyanezek maradnak, mint eddig, de ha kétszer egymásután, egy perc időközzel, három—15 másodpercig tartó magas szírnahangot hallunk, ez az előzetes riadó a figyelmeztetést jelenti. Nyenkor a nyilvános szórakozóhelyeket ki kell üríteni, a gyárakban és üzemekben meg kell tenni a műszaki elővigyázatossági intézkedéseket, a légvédelmi alakulatokba beosztott személyeknek a gyülekező helyre kell sietniük, a légi riadó esetére szolgálatra beosztott járműveknek a részükre megjelölt helyre kell menniük, a lakosságnak az üzletekből és más nagyforgalmu helyről haza kell sietnie, a lakásokban hordó vagy a fűrdőkád vízzel megtöltendő és megteendő az előkészületek a tűz eloltására és a víz-

HIREK

Május 20, vasárnap.
Róm. kat.: Bernát
Protest.: Szilárd
Ort.: Konst. és II.

Napkelte: 4.17 ó.
Napny.: 19.36 ó.
Holdkelte: 4.11 ó.
Holdny.: 18.36 ó.

Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Marja 8, távfeszül. 50-78. — Kiadóhivatal: Timișoara I., Piața Brătianu 3, távfeszül. 23-10. — Előfizetési ár: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej, — Postatakarékpénztári (CEC) csekk-számla 85.628. — Kéziratokat nem örlünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetések Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4. sz. alatt, Reclama irodában. Távfeszül.: 17-11

— Ottllescu, a nemzeti bank volt korábbi igazgatójának halála. (București). Ottllescu Alexandru, a román nemzeti bank volt kormányzója a Muscel-megyei Câmpulung-on 63 éves korában meghalt. Az elhunyt kitűnő közgazdász és pénzügyi tudással töltötte be éveken keresztül a jegybank kormányzói székét.

— A Miasszonyunkról nevezett középiskolák növendékeinek nyári munkaközelettsége. A Miasszonyunkról nevezett iskolánövendékek által vezetett timișoara-temesvári középiskolák igazgatósága felhívja leány növendékeit, hogy legkésőbb május 21-ig iskolájukban jelentkezzenek a kötelező nyári munkára való beosztásra. Vidéken lakó növendékek jelentkezzenek lakóhelyükön bármely iskola igazgatóságánál. Akik a jelentkezést elmulasztják, azok a jövő tavaszban nem iratkozhatnak be felsőbb osztályba.

— Aradon minden kis földdarabot földszelvényekkel kell beülni. (Saj. tud.) Az aradi polgármesteri hivatal felszólította mindazokat, akiknek bármilyen kis területű megművelhető földjük van a város területén, földjüket földszelvényekkel vessék be. A nagyobb földdel bíró gazdákat különösen napraforgó-mag és gyapot-termelésre szólították fel. Akik megművelés nélkül hagyják akármilyen kicsi földjüket, azok büntetésben részesülnek.

— Ebben az évben nem nyílnak meg a nyári mozik. Timișoara-Temesvárott az előzetes rendelkezésekre való tekintettel ebben az esztendőben a timișoara-temesvári nyári mozik nem nyílnak meg.

— Kereskedők és iparosok kötelesek a helyükön maradni. (Saj. tud.) A brasov-brassói katonai parancsnokság rendelete szerint Brasov-Brassó, Fagaras-Fogaras, Medias-Medgyes és Sighisoara-Szegesvár városokból az élelmicikket előállító és forgalomba hozó üzemek és üzletek, vendéglők, ruházati kereskedések, cipőszakma, gyógyszerészek, gyógyszerárak, épitőanyagokat árusító cégek tulajdonosai, elárusítói és munkásai nem távozhatnak el. Ugyszintén nem hagyhatja el ezeket a városokat az iparvállalatok, üzemek és gyárak személyzete sem. Ha bombatámadás következtében valamely iparvállalat épülete megsérül, a vállalat vezetői kötelesek a helyreállításról azonnal gondoskodni.

— Mentők közgyűlése. A timișoara-temesvári mentőőrsület május 23-ára, délelőtt 10 órára tüzte ki idei rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen érdemes tagokat tüntetnek ki s az 1940-ben megválasztott elnökség megbízatását meghosszabbítják. Ha a közgyűlés nem lesz határozatképes, azt június 11-én folytatják le.

— Halott az erdőben. Timișoara-Temesvár közelében, a ghiocei-gyűregi erdőben férfi holttestére akadtak. A halott nem messzire a Temes partjától feküdt, fején és kezén vér látszott. A osendőrség jelentésére Timișoara-Temesvárról vizsgálóbírói bizottság ment ki a helyszínre és megállapította, hogy a halott Kaffka Mihály timișoara-temesvári, józsefvárosi üvegkereskedővel azonos. A kereskedő az utóbbi időben elmezavar tüneteit mutatózott. Kaffka körülbelül két héttel ezelőtt elütni hazulról és hogyan jutott az erdőbe, azt nem lehet tudni. Egyébként az erdő átkutatása után megtalálták Kaffka egyes ruhadarabjait, cipőit. Az orvosi vizsgálat azt állapította meg, hogy a sebék karcolásokra vezethető vissza, amiket Kaffka úgy kaphatott, hogy a legsűrűbb cserjében is áttörtetett. Ezek alapján arra a megállapításra jutottak, hogy a szerencsétlen ember, akinek eskórságra is hajlama volt, természetes módon halt meg az erdő magányában.

— Első szentáldozás Vulcan-Vulkánban. (Saj. tud.) A vulcani-vulkánj római katolikus plébániatemplomban május 7-én ment végbe a gyermekek első szentáldozása. A szegény gyermekeknek ez alkalomra való felruházásáról jószívű emberek gondoskodnak. Áldozás után a gyermekek jószágos nők szorgoskodásából bőséges reggelit kaptak.

— A tűzifa új legmagasabb ára. (București). A hivatalos lap május 16-i számában megjelent árkormánybiztossági rendelet 1945 március 31-ig terjedő időre szabályozza a tűzifa legmagasabb árát. Az eladási ár kicsinyben az egyes erdélyi és bánsági városokban a következő (10 tonnás vagononként számítva): Timișoara-Temesvár 45.500 lej, Blaj-Balázsfalva 45.000 lej, Arad 44.500 lej, Braşov-Brassó 43.300 lej, Sibiu-Nagyszében 43.200 lej, Turda-Torda 42.600 lej, Alba Iulia-Gyulafehérvár 42.500 lej, Deva-Déva 42.500 lej, Lugoj-Lugos 42.000 lej, Fagaras-Fogaras 42.300 lej, Sighisoara-Szegesvár 39.700 lej, Beius-Belényes 38.000 lej és Oravita-Oravicabánya 38.000 lej.

— Nyugdíjas vasutasok kedvezményes tűzifa szállítása. A timișoara-temesvári vasutigazgatóság elkészítette a nyugdíjas vasutasok kedvezményes tűzifa szállítására szóló utalványokat. Az érdeklőt nyugdíjas vasutasokat most felszólítják, hogy minél előbb vegyék át az utalványokat a vasutigazgatósági épület földszinti helyiségében.

— Megkezdődött Aradon a zsir kiosztása. (Saj. tud.) Aradon mindezekig szabadon volt vásárolható a zsir, néhány héttel ezelőtt azonban zárolták a zsirkészleteket. A városi ellátásügyi hivatal most intézkedett, hogy a bevásárlási könyvecske 1. számú szelvénye ellenében kezdjék meg a mézárórok a zárolt zsirkészletek kimérését. Az 1. számú zsirszelvény ellenében május végéig vehető át az e havi zsiradag. Bárki, bármely mézárószékben május végéig megvásárolhatja a zsirt. A zsirnak való szalonra 270, a háj 300, a zsir pedig 370 lejbe kerül különként.

— Élelfofytiglanj kényszermunka. A timișoara-temesvári hadbírósg Ozias Axel isai és Schmil Vogel Mendel timișoara-temesvári lakosokat élelfofytiglanj kényszermunkára s vagonok elkobzására ítélte. Mindketten a zsidókra kötelező munkából szöktek meg.

(*) Eljegyzés. Hosszu Iolyka és Delceanu Constantin (Puiu) ezuton tudatják ismerőseikkel és jóbarátaikkal, hogy május 20-án, szombaton, este tartják eljegyzésüket az aradi V. Goldis-utca 14. szám alatti lakásukon. (Minden külön értesítés helyett)

(*) Eljegyzés. Grünberger Anna és Frommer György, Arad, jegyespár. (Minden külön értesítés helyett).

(*) Sirköavatások. Néhai Róth Sámuel sirköavatása vasárnap, május 21-én, 9.30-kor lesz a timișoarai belvárosi temetőben. — Markovits Sándor sirköavatása vasárnap, május 21-én, délelőtt 11 órakor lesz az aradi régi temetőben.

(*) Dr. Kurzer Károly fogorvos távfeszül. száma 14-48, Arad, V. Goldis-utca, 1.

(*) Orvosi hír. Dr. Horatiu Manolescu, a bucaresti „Witting”-kórház főorvosa, a sziv és belgyógyász szakorvosa, a londoni és párizsi kórházak volt orvosa, rendel Aradon, Carol-körút, 8. szám alatt, az első emeleten, délelőtt 11—13 és délután 17—19 óráig.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Május 20, szombat: Arad: Kálmán (Avram Iancu-tér), Chinaciu (Marasesti-168). — Timișoara-Temesvár: I.: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca 5), II.: Kigyó (Traian-tér 7), III. és IV.: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15), V.: Corvin (Cloşca-n, 18).

Olcsó szórakozás

— csálhatatlan módszerrel

Öreg bátyáink gyakran utazgat a nagy városba és ilyenkor dühösen szokott panaszkodni arról, hogy egyes szórakozóhelyek milyen drágák. Legutóbb azonban csillogó szemmel tért vissza városi utjáról...

— Megtaláltam az olcsó szórakozás titkát mondotta. Figyeljétek ide! — Bementem a borsos árú ismert szórakozóhelyre. Megittam két üveg finom bort, ettem néhány falatot és megittam végül két feketét. Aztán záróra előtt jött a fizető pincér, gyorsan összegugott-bugott a kiszolgáló pincérrrel, szélesen jegyzett és villámgyorsan elemcsutatott egy számlát több mint kétezer lejről.

Rápillantottam, előtött a düh és már tudtam, hogy mit fogok csinálni. Közlebb intettem a fizetőt és mint egy édes titkot suttantam a fülébe:

— Nem tudok ám fizetni! Nincs nálam semmi pénz! — Ha pillantással ölni lehetne, a következő percben elpusztultam volna. — Ez mégis csak hallatlan dolog! — egte a jóúr. — Sajnálom, nem tudok fizetni — bugtam mint egy rossz refrént. — Akkor tessék itt hagyni valamit zálogot. — Zálogom sincs! — rebegtem. Azaz zálogom éppen a zálogban van. — Akkor atadom önt a rendőrnök — határozta el magát igazatottan a fizető. És az jött is már, meghallgatta a tényállást, aztán a fizetőhöz fordult: — Mennyi volt a számla? — kérdezte. — Igen, mennyi is volt? — kérdeztem én is mohó érdeklődéssel.

A kaján pillantásra a főúr rögtön észrevette, hogy bekerült a csöbe. Újabb összeadást csinált hirtelen és lankadt hangon mondta: — Kilencszázhatvan lej. — Na látja, volna szive egy szegény családos pincért ennyivel megkárosítani? — kérdezte tőlem a rendőr. — Dehogyan is károsítom... Olyan szépen tessék velem beszélni, hogy inkább kifizetem a számlát — feleltem és átnyújtottam a fizetőnek a kilencszázhatvan lejt.

— Igy szórakoztam egyszer életemben maximális áron a nagy városban, a hires szórakozóhelyen. De azért a főúrral még sem szeretnék sötétben találkozni — mondotta a bátyáink. (—)

— UJBÓL MEGVÁLTOZOTT A CUKOR ÁRA. (București).

A hivatalos lap május 14-i száma a május 12-i hivatalos lapban megjelent árkormánybiztossági rendeletek a cukor kicsinyben való eladási áráról szóló részét megváltoztatta. E szerint a krisztálycukor ára kilogrammonként nem 225 lej, hanem 220 lej, a kockacukor pedig nem 230 lej, hanem 225 lej kilogrammonként.

— Az aradi polgármesteri hivatal új munkarendje. (Saj. tud.) Az aradi polgármesteri hivatal valamennyi osztálya május 16. óta az alábbi munkarend szerint dolgozik: délelőtt fél 8 órától fél 11 óráig, délután pedig fél 5 órától fél 8 óráig. Szombaton délután munkaszünet van.

— Pünkösdi országos vásár Timișoara-Temesvárott. A timișoara-temesvári pünkösdi országos nagyvásárt június 1-én tartják. A nagyvásárra nem fertőzőt vidékről mindennemű állat hajtható fel járattal. Ugyanezen a napon lesz a kirakodó vásár is.

— A timișoara-temesvári és aradi kerületi iparfelügyelőség működése. A timișoara-temesvári kerületi iparfelügyelőség közli, hogy mind a timișoara-temesvári, mind pedig az aradi kerületi iparfelügyelőség eddigi helyiségében működik (Timișoara, III, Piața Lahovary 5. — Arad, Str. Cloşca 7.). Hivatalos órákat naponta reggel fél 8 órától 2 óráig tartanak, a felek részére a tisztviselők 11 és 1 óra között állnak rendelkezésre. A két egyesített kerületi felügyelőség vezetője minden kedden és pénteken Timișoara-Temesvárott, hétfőn és szombaton Aradon fogad délelőtt 10 óra és 2 óra, valamint délután 4 óra és 5 óra között fogad.

csap elzárására. Az előzetes riadó-jelzés után 40 perccel a tényleges riadó jelzése következhetik, de esetleg csak a légvédelmi megszűntét jelző, hosszú, megnyugtató szirénahang.

DEVA-DÉVÁN JEGYRE KAP A LAKOSSÁG KÖLÖLJÁT

Hatósági intézkedés alapján ezentúl a köölaját a lakosságnak jegyre adják. Az 1. számú petróleumjegyre 2 liter köölaját adnak literenkint 16 lejese árban.

AZ ARADI ÉLELMISZER-KERESKEDŐKNEK TOBB HELYEN KELL ELRAKTAROZNIOK KÉSZLETÜKET

Az aradi városi közellátásügyi hivatal tudatja az aradi élelmiszer-kereskedőkkel, hogy készletüket azonnal több helyen kell széjjelosztaniok, különféle raktárakban, esetleg vidéken. A rendelkezésnek eleget nem tevő személyeket megbüntetik, ha az árukészlet nincsen több helyen szétosztva és esetleges bombatámadás következtében megsemmisül. Az érdekelteknek minden 12 napban közölniök kell a vármegyei prefektúra gazdasági hivatalával az élelmiszer-készletek nagyságát és helyét, ahol megtalálhatók. A bejelentés a különböző szakmai egyesületek és szindikátusok útján is megtehető.

Légtudományi tudnivalók

Küzdelem

A gyújtógyekek ellen

A 113 KILOGRAMMOS, GYJJTÓFOLYADÉKKAL TÖLTÖTT GYJJTÓBOMBA szerkezeti és formailag is teljesen hasonlít az előbbi 15 kg-os gyújtóbombához, csak természetesen méretjé nagyobbak. Ennél a bombánál a gyújtófoladék közé mindenféle textil- és bőrhulladékok tesszünk, amelyek a lőportöltet robbanó hatása következtében igen nagy területen szétszódnak és tüzet okoznak. Ezt a gyújtóbombát fajtát egyébként már csak elvétve alkalmazzák.

A GYJJTÓLÁDA. Gyakori a gyújtóládák alkalmazása. Ezek a ládák 20-22 kg-nyak és a közönséges négyszögletes becsúszós kannaéhoz hasonló formájúak. A gyújtóládákat a repülőgépből egyszerűen kiejtik. A földre érve szétrepednek, a gyújtófoladék szétfröccsen, kifolyik, majd hatalmas láng és füstjelenség kíséretében elég. A gyújtófoladék ugyanolyan összetételű, mint a 15 kg-os gyújtóbombánál. Újabb olyan gyújtóládákat is szórnak, amelyeknek gyújtószerkezetük és lőportöltetük is van, azért, hogy így a gyújtófoladék, miként a 15 kilogrammos bombánál, minél nagyobb területen és térben szóródjék szét.

A GYJJTÓPALACKOT leginkább léggömbön szállítják, de előfordul, hogy nagy tömegben repülőgépről is szórják. A körülbelül három deciliter tartalmu, a sörösüvegéhez hasonlóan lezárt száju, aránylag vastagfalú üvegekben ugyanazt a foszforos gyújtófoladékot találjuk, mint a 15 kg-os foszforos gyújtóbombában vagy a gyújtóládában. A palack a földre esve összetörik és a belőle szétfröccsenő folyadékot a foszfor öngyulladására azonnal lángra lobbantja.

A SZOVJET BOMBÁI. A Szovjet által alkalmazott kisebb egy-két kg súlyú gyújtóbombák termittelt töltöttek. Eddig ezeket még robbanó töltettel nem szórták, tehát egés közben is veszélytelenül, de természetesen kellő óvatossággal megközelíthetők. Alkalmazznak szovjet részről olyan 100 kg-os romboló-bombát is, amelybe a robbanótöltet kivül 10 darab 2 kg-os gyújtóbombát is elhelyeznek. A robbanás a gyújtóbombákat meggyújtja és szétszórtja.

A Szovjet folyadékös gyújtóbombái nem foszforos oldatokkal, hanem naftának és benzinnel keverékével van töltve, 10 és 50 kg-os nagyságban készülnek. A bombatest fejében termittelt, a hátsófelében a gyújtófoladék van elhelyezve. A becsapódáskor először a termitt és csak később kerül a gyújtófoladékra, amely nagy területen szétfolyva heves gyújtóhatást fejt ki. (Folytatjuk).

CORSO-MOZI előadás 3. 5. 7. 9. órák. Távbeszélő: 38-95. Bej. szám 6-110-194. Bemutató: MAILU A vagy és szenvedély dala Doris I uranti és Antonio Centa a főszerepekben Az utolsó előadás este kilenckor kezdődik.

Apróhirdetések

FRANCIA önművelésű-butor, festett, kombinált szoba, zongora eladó. Arad, Dragos Voda-utca, 16. (1777) * NYUG-DIAS, 63 éves, keres othont Arad közelében. Választ „Robág-nyugdíjas” jelígre Reclamához, Arad, Eminescu-utca, 4. (1778) * MINDENEST azonnalra, vagy elcséjere alkalmaznak keresztény házban Arad, Victoriei-ut. 8. A gyermekkórházzal szemben. (1779) * ELSŐ-LENDÜ 1 és 2 katasztrális hold föld eladó Csála mellett. Eck Johann, Arad, Razboeni-utca 28. (1780) * ELADÓ két divatos tavaszi öltöny, magas alakra való Arad, Eminescu-utca, 24. I. em., 8. d. u. 2-4 között. (1781) * AKKOR-DEON-oktatást a Hegyalján is vállal S. Hwallengraber, Arad, Banul Maracinei-utca, 11a (1782) * REZISTENDÓ állás. Hivatalnok. Kifogástalan géntíró, heti 4 napi iradási munkára alkalmasunk. Gazdasági ismeretekben járatosok előnyben. A felvételt EMCE Arad és a Post Vulcan-utca, 12 alá kérünk (1783)

ELADÓ egy divatos, világosszürke kosztüm. Timisoara, I. Regina Maria-körút, 14. Schul Leopold. (2894) * LIBAZSIR-RAI FŐZÖTT házi ebéd, libazsir, 110 voltos szellőztető (ventillátor) kapható. Stern, Timisoara, III. Timotei Cipariu-u. 11. szám. (2897) * FERFIÖLTÖNYÖK, két nadrág, egy felöltő, kifogástalanok, eladók. Timisoara, II. Maresal Joffre-u. 17., 12. ajtó. (2900) * GÖZGÉPEKET (LOKOMOBILOKAT) magánjárókat, minden nagyságban veszek rongált állapotban is. Muschong, Timisoara, O. Goga-u. 11. (2899) * ELSŐ-LENDÜ házi-étel (koszt) kapható. Előzetes bejelentést kérnek Timisoara, IV. Tudor Vladimirescu-sor, 20., 12. ajtó. (2898) *

ROYA L-mozgó, Arad

Előadások 3, 5, 7 és 9 órák. Távbeszélő 19 33 Ma.

Macario és a víg cimborák

A vadság, ökedv és a humor filmje

KERESEK azonnali belépésre fiatal, hardi szolgálat alól mentes fodrásgegdét (segédnö előnyben). Muth József, Luneni, Mihai Viteazu-u. 54. Bej. szám 1457/1931. (4680) * KÉTLITERES fagyaltgép és egy orvosi műszertáska eladó. Timisoara, I. V. Alexandri-u. 7. I. em., 23. Érdeklődni 1-3 óra között lehet. (2901) * 43-os LABDAPINGÓ-CIPŐ és fekete női kabát eladó. Timisoara, IV., Vacarescu-u. 4. 3. ajtó.

Urania film-színház, Arad

Távbeszélő 12 32 Bej. sz. 1618-1941

Előadás 3, 5, 7 és 9 órák. Ma nem mutat.

Vivianne Romance, George Flamant

A cigánykirálynő című film-en.

* EZÜST évverszők, 12 személyes, eladó Cim Reclámában, Arad, Eminescu-utca, 4. (1784) * KISEPPI DIÁKOK előkészítését, vagy irodalmi állást a dél-10 ti órákra vállalko Cim Reclámában, Arad, Eminescu-utca, 4. (1785) * MINDENEST befutót azonnal alkalmazok. Cim Reclámában, Arad, Eminescu-u. 4. (1786)

CORSO-mozi, Arad

Távbeszélő 22-64 előadás 3, 5, 7, 9 órák. Bej. szám 9616-1439

Jöjjen énekel'e velünk a

Fehér ló

operett gyönyörű szép dalaimat. Szereplők Leni Marenbach és Dorit Kreyssler.

* LADÁKAT rendelésre készítünk és szömvégkeretet javítunk Igenia, Arad, Episcopiei-utca, 48. Távbeszélő 20-72. (1787)

CAPITOL-MOZI, ARAD

Jávó. 23-2 - Előadás 3, 5, 7, 9-ór. Ma. Danielle Darrieux pompás, zenés vigiátéka.

ARLETTE

Hiradó.

Jegyre való előfizetést mind nki igénybe vehet. A FLORAGYÁRban jelent be. Arad, Regele Ferdinand-körút, 33. Távbeszélő: 11-41. Bej. szám 160/1931.

ARO-mozi, Arad

Közkívánatra meghosszabbítva. Harry Piel

Emberek és állatok

Még mindenki megrézheti.

ARO-mozi, Timisoara

Traian téren, távbeszélő 49-94

Macario „Károly nagynéni” című pompás vigiátéka.

Előadás naponta 3, 5, 7 és 9-ór

IGIENA, nyári víz-, és napfürdő, megnyitott Timisoarán. Üszölecek. Jegyárak a régiék. 2883. * SINGER VARRÓGÉP, sülylesztő, Bobbin-féle, eladó. Timisoara II., Ion Creanga-utca, 5. (2887) * SZOBALÉANYI felfogadok szakácsnő mellé, 3 személyhez. Wilhelm, Timisoara, IV., Carol-körút, 6., a Márja szoborral szemben. (2886) * 2 HOLD lucernahere kiadó. Nagy Pál, Dumbravita-Uj-szentés. (2885) * MINDENEST, esetleg bejárót keresek, ki főzni tud és németül beszél. Timisoara, Regele Mihai I-ut, 9., 5. ajtó. Seudierparki villa. (2884) * PIANINÓ, angol szerkezetű, kereszthurok, eladó. Timisoara, Timotei Cipariu-utca, 5., 6. ajtó. (2882) * TEHERGÉPKOCSIT, 3000-3500 kg teherbíró, bucaresti utra keresnek bérúvarozásra. Teher-gépkocsi tulajdonosok jelentkezzenek a „Control” szállítási irodában. Timisoara, I. Regina Maria-ut, 26. Bej. szám 248-11846-943 (2880) * GYERMEKKOCSI, redőnyös, továbbá gyermekágy, eladó. Timisoara, II., Matasarilor-utca, 36. (2797) * HANOMAGVONTATÓ (TRAKTOR), 28 HP. kifogástalan állapotban lévő, eladó. Ugyanitt 1 darab 19 méteres, 4 darab 10 méteres 20 mm vastag, pi kötéll. olesón eladó. Érdeklődni „Control” szállítási irodában Timisoarán, I. Regina Maria-ut, 26. Bej. szám 248-11846-943. (2879)

A legújabb feekés könyv! Tömörkény István válogatott, örökszép elbeszéléseit tartalmazza a SUBAVÁSÁR

ARO-mozi, Timisoara Traian téren, távbeszélő 49-94 Macario „Károly nagynéni” című pompás vigiátéka. Előadás naponta 3, 5, 7 és 9-ór

* ADOK francia, román, német, angol számtanórákat olesón és előkészítők vizsgákra Timisoara, III., Eneas-u. 14. (2848) * KIVÁLÓ STINGL-ZOCORA, kereszthurok, rövid, eladó. Timisoara, II., Traian-tér, 3., Távbeszélő: 72-88 (2881) * ELADÓ 34 méhkasz, növegető hőönök s egvéb. méhészköki. Erdéklődni Kirch Jánosnál. drényi cég. Arad. (2888) * BÖR-ISI-LATASKA, gyermekszándó és gyermek-félcipő, 35-ös, mind jó állapotban. Timisoara, Mehalá, Closoa-ut, 21. (2889) * VENNEK SÜRGÖSEN, riasvasom-felszodózetet. Ghimara Timisoara, M-Guttenbrunn-sor, 16. (2890)

Dr. Mátrai fogorvos

távbeszélő száma 35-80. Timisoara, I., Regina Maria-körút 5.

ELADÓ korszerű rézagy, három matracal, átmeneti kabát, angol szövettől, szült és 43-as férfi-lakkcipő. Klein Albert, Timisoara, II., Stefan cel Mare-sor, 39. (2893) * VARRÓGÉP, hosszuhajó békebeli anyagból való férfiruhák, hermémiek, gumilepedő és pána, eladó. Timisoara, III., Tudor Vladimirescu-sor, 6., földszint, 3. ajtó, d. u. 3 és 4 között hétköznap. (5491). EGYEDÜLálló NŐ szobaasszonyi vagy házvezetőni állást keres, Vidékre is megajánlatokat „Azonnal” jelígre a timisoara kiadóba kér. (2837) * NAGY FÖZÉDÉNYEKET keresnek, munkáskantin részére. Timisoara, távb.: 33-77. Bej. szám 353/931. (2850) * NEMET, ROMÁN FRANCIA-ORÁKAT adok. Iskolai előkészítők. Timisoara, III., Ciprian Porumbescu-utca 40. (2857) * VALÓDI angol szövettől készült férfiruhák, közepetermetű való tniszmadrágok eladók. Timisoara, I., Lovici-utca 2., III. emelet 17. (5489).

Bucuresti-be futárt inditunk hétfőn. Kereskedelmi megbízásokat vállalunk. RECLAMA hirdető iroda, Arad, Eminescu-utca 4. Bej. szám 67/942.

Folyóiratunk a HAVI SZEMLE Megrendelhető: ARAD, Str. Bratianu No.2-4

Hirdetmény zsidó nők részére. Felhívjuk mindazokat a zsidó nőket, akik közmunka alól való felmentési és munkavállalási könyvecskéi kaptak, de azt még át nem vették, hogy annak átvétele céljából 1944. május 22. és 23-án jelentkezzenek. A határidők ki nem váltott könyvecskéket a zsidó ügyek kormánybiztoságának vissza kell szolgáltatnunk. Oficiál Județean Timiș-Torontal al Centralei Evreilor din România